

ARNIKA UVÍTÁ VAŠI POMOC A PODPORU!

Pomocí tohoto odpovědného lístku, zasláného na naši adresu, můžete získat další informace.

Chci se osobně zapojit (zaškrtněte):

- zajímám se o členství v Arnice, pošlete mi více informací.
- chci Arniku finančně podpořit, zašlete mi instrukce.
- chci Arnice pomáhat jako dobrovolník.
- chci se účastnit akcí, které Arnika pořádá.
- chci dostávat aktuální zprávy Arniky e-mailem.

ČINNOST ARNIKY se neobejde bez finanční podpory jednotlivých lidí. Děkujeme za Váš případný příspěvek v libovolné výši, který nám umožní pokračovat v aktivitách na ochranu životního prostředí. Číslo účtu u ČSOB Praha 1 je: 173 570 941/0300.

(Doporučená výše finančního příspěvku je 365,- Kč ročně. Arniku tak podpoříte každý den symbolickou 1,- Kč.)

KONTAKT NA ODESÍLATELE:

jméno

adresa

e-mail

telefon

podpis

Podpisem vyjadřuji dobrovolný souhlas se zpracováním mých osobních údajů sdružením Arnika (Chlumova 17, Praha 3, IČ: 265 432 81) po dobu neurčitou. Údaje budou použity pouze pro vnitřní potřebu Arniky za účelem mého dalšího informování. Mám právo přístupu ke svým údajům, právo na opravu či vymazání a další práva stanovená zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

TUCET ADRES

S INFORMACEMI O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ

Portál veřejné správy – adresář úřadů, zákony
www.portal.gov.cz

Česká informační agentura životního prostředí
www.cenia.cz

Fakta a data – portál životního prostředí ČR
<http://portal.env.cz>

Web pro otevřenost veřejné správy
www.otevrete.cz

Integrovaný registr znečišťování
www.irz.cz

Integrovaná prevence znečištění
www.env.cz/ippc

Hodnocení vlivů na životní prostředí
www.ceu.cz/eia/is

Portál územního plánování
www.portal.uur.cz

Zprávy Státního zdravotního ústavu
www.szu.cz/chzp/reporty.htm

Informační systém kvality ovzduší
www.chmi.cz/uoco

Hydroekologický informační systém
<http://hydro.chmi.cz/ojv>

Hra o Zemi – změřte si svou ekologickou stopu
<http://www.hraozemi.cz/ekostopa>

VÍCE INFORMACÍ:

www.informace.arnika.org

Vyhánějí Vás z úřadu?

Tváří se úředníci,
že střeží obchodní tajemství?

Tvrdí Vám,
že nemůžete do všeho strkat nos?

A víte, že podle zákona máte

PRÁVO NA INFORMACE

Nenechejte se odbýt
a domáhejte se informací o životním prostředí.
I Vy můžete přispět
k větší otevřenosti úřadů.

Občané mají právo na pravdivé a úplné informace a úřady jsou povinny nám je poskytovat. To je základním sdělením **mezinárodní Aarhuské úmluvy**, kterou do svého právního řádu přijaly Česká republika i Evropská unie. Ačkoliv to vypadá jednoduše, v praxi není získávání informací vždy úplně snadné. Problémy způsobují neochotní úředníci, kteří neznají zákony a dotazy je obtěžují, nebo dokonce mají důvod něco skrývat. Každý z nás to jistě už někdy zažil na vlastní kůži. Mnohý člověk se nechá odbyt, protože neví, jak proti neochotě na úřadech bojovat. Informace ale můžeme vymáhat.

NA JAKÉ INFORMACE MÁ OBČAN PRÁVO?

Zákon říká, že veřejné musí být všechny informace, s výjimkou obchodních tajemství a citlivých informací ohrožujících například bezpečnost státu. Nezveřejňují se ani osobní údaje. Za státní či obchodní tajemství přitom není možné označit jakýkoliv dokument – utajení podléhá jen malé procento dokumentů, které se pohybují po úřadech.

JAK O INFORMACE SPRÁVNĚ ŽÁDAT?

Požádat o informace je možné telefonicky, e-mailem, osobním dotazem nebo písemně. Formu bychom měli volit podle složitosti dotazu. Všechny způsoby jsou ale podle zákona správné a příslušný úředník na ně musí odpovědět. U složitějších dotazů je nejjistější žádat písemně (doporučenou poštou) nebo e-mailem s elektronickým podpisem.

KTERÉ ÚŘADY MUSÍ INFORMOVAT?

Povinnost se vztahuje na samosprávu (obec, kraj, starosta, hejtman, primátor, rada, zastupitelstvo) i státní orgány (obecní a krajský úřad, ministerstva, báňský úřad, ale i prezident, parlament, vláda, soudy, policie). Máme právo se ptát i organizací, které jsou přímo zřízené nějakým úřadem. Informovat musí všechny instituce placené z daní.

JAKÝMI ZÁKONY SE ŘÍDIT?

Problematiku práva na informace upravuje zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Máme také samostatný zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním

prostředí. Zákony specifikují lhůty, v jakých musí úřad odpovědět (jde zpravidla o 15 až 30 dní) a jakým způsobem se můžeme bránit proti odmítnutí zpřístupnit požadované informace.

CO DĚLAT, KDYŽ ÚŘAD NESPOLUPRACUJE?

Odmítá-li úřad reagovat na telefonické a slovní dotazy, je vhodné zaslat písemnou žádost. Neodpoví-li úřad ani na dopis, stěžujte si u nadřízeného úřadu (do 30 dnů od uplynutí 30denní lhůty k poskytnutí informací; u informací o životním prostředí do 15 dnů). Nepomůže-li ani ten, můžeme zvážit možnost žalovat postup úřadů u správního soudu. Obdobně lze postupovat i v případech, kdy úřad odpoví, ale informace neposkytne.

KOLIK POSKYTNUTÍ INFORMACE STOJÍ?

Úřady mohou požadovat úhradu materiálu, nezbytného k předání informací (tedy papírových kopií, disket, CD nebo DVD disků, poštovního apod.). Účtovat si mohou jen ceny obvyklé na trhu. Úřady nesmí požadovat žádné peníze za čas úředníků, strávený při vyhledávání informací, ani „ne-standardní“ částky v řádu např. desítek korun za stránku.

MÁM PRÁVO I NA KOPIE DOKUMENTŮ?

Žádáme-li rozsáhlejší informace, máme právo si vyžádat jejich kopie na papírech nebo datových nosičích. Kopie si můžeme pořídit i sami např. digitálním fotoaparátem nebo jinou technikou. Nutí-li Vás úředník k opisování dokumentů s tím, že na kopie nemáte právo, jde o závažné porušení zákona.

JE POVINNÉ INFORMOVÁNÍ NA INTERNETU?

Řada dílčích zákonů vyžaduje zveřejňování informací také na webových stránkách. Úřady jsou např. povinny provozovat elektronickou úřední desku a elektronickou podatelnu. Na internetu je povinné uveřejňování každoročních statistik o počtu přijatých žádostí o poskytnutí informací a jejich vyřízení.

MOHU SE PTÁT I ZAHRANIČNÍCH ÚŘADŮ?

Aarhuská úmluva se vztahuje také na instituce Evropské unie (Evropskou komisi a Evropský parlament, ale např. i na Evropskou investiční banku apod.), které jsou financovány z daní občanů. Komunikace s nimi by měla být možná i v českém jazyce. V případě tohoto typu dotazů je možné se obrátit také na informační středisko EU v Praze.

SDRUŽENÍ ARNIKA se zabývá ochranou mokřadů a vodních toků, omezováním znečištění životního prostředí toxickými látkami a podporou účasti veřejnosti v rozhodování o životním prostředí. Posláním Arniky je zlepšení stavu životního prostředí, jeho obrana před znečišťováním, ochrana a obnova přírodních hodnot na území České republiky, ale i v evropském kontextu.

CENTRUM PRO PODPORU OBČANŮ poskytuje od svého vzniku v roce 1996 poradenství občanským sdružením a obcím, které přesahuje klasické právní rady. V České republice sice platí řada kvalitních zákonů, běžní občané je ale většinou neznají. Malé obce často doplácí na zájmy krajů a nedokáží čelit tlaku velkých investorů. Zásadní rozhodnutí, která ovlivňují kvalitu životního prostředí a budoucnost měst a obcí, mnohdy vznikají za zdi úřadů a bez vědomí lidí, kterých se rozhodování týká. Prosazujeme právo občanů na informace a účast veřejnosti v rozhodování a pomáháme hájit právo na zdravé životní prostředí.

**ARNIKA –
CENTRUM PRO PODPORU OBČANŮ**

Chlumova 17, 130 00 Praha 3

telefon + fax: 222 781 471

e-mail: cepo@arnika.org

www: <http://cepo.arnika.org>

Vydání tohoto letáku bylo podpořeno z Programu

Transition Facility Evropské unie prostřednictvím NROS, z prostředků Ministerstva životního prostředí ČR, Nadace Partnerství a programu MATRA-KAP Velvyslanectví Nizozemského království v ČR. Dárci neodpovídají za obsah materiálu.

